

Rättsfall från regeringsrätten

Fråga vem av två makar som skall beskattas för inkomst av jordbruksfastighet

Besvär av fru Å angående inkomsttaxering 1965. — Fru Å ägde en jordbruksfastighet, vilken var hennes enskilda egendom. Hon lämnade inte deklaration till ledning för 1965 års taxering. Ej heller hennes make lämnade deklaration. Vissa kontrolluppgifter angav fru Å och andra mannen Å som mottagare av likvider för produkter från gården. — TN åsatte icke hustrun taxering. För mannen Å beräknades inkomst av jordbruksfastighet efter skön till visst belopp. — Hos PN yrkade TI att taxeringen som åsatts mannen Å skulle överflyttas på hustrun. — PN biföll TI:s yrkande. — KR: ej ändring.

Hos RR yrkade fru Å att TN:s beskattningsåtgärder skulle fastställas. Hon anförde, vilket vitsordades av TI, att mannen Å tillgodogjort sig avkastningen av gården och att hon var invalidiserad. — RR lämnade fru Å:s besvär utan bifall och anförde. Fru Å är ägare till jordbruksfastigheten. Kontrolluppgifter avseende likvider för virke, mejeriprodukter och slaktdjur anger henne som mottagare av likviderna. Även om, såsom hon uppgivit, hennes make uppburit och för egen del förbrukat intäkterna, utgör detta inte skäl att anse att fru Å inte drivit jordbruk på fastigheten. Vid sådant förhållande är hon skattskyldig för inkomst av jordbruksfastighet. (RR föredr. 15.11; dom 12.12.1972.)

Anm.: Se RÅ 1953 ref 43, 1954 not 779, 1958 not 357, 1961 not 1351, 1970 not 2087 och 1968 ref 59 (Skattenytt 1969 s. 189). Se även RÅ 1972 ref 16 (Skattenytt 1972 s. 528).

Jordstyckningsrörelse eller ej (äldre bestämmelser)?

Besvär av bröderna E angående inkomsttaxering 1965. — Under 1963 inköpte bröderna E jordbruksfastigheten Hjälmed 1:10 i Tölö kommun för 38 000 kr. Under 1964 såldes en del av fastigheten inkl. mangårdsbyggnaden för 22 000 kr och en annan del uppläts med vägrätt till vägförvaltningen i länet för 25 000 kr. Bröderna ägde ett flertal fastigheter i Tölö kommun, bl a jordbruksfastigheten Öjersbo 1:29, från vilken en avstyckning såldes under 1964. Tillsammans med sina hustrur ägde de aktierna i Annebergs-Hus AB, Tölö, som drev sågverksrörelse och tillverkning av bl a fritidshus. — I sina självdeklarationer 1965 tog bröderna icke upp någon del av intäkterna från Hjälmed 1:10 (47 000 kr). Däremot redovisade de skattepliktig realisationsvinst av försäljningen av avstyckningen från Öjersbo 1:29 med visst belopp. — TN hänförde intäkterna från Hjälmed 1:10 till realisation och påförde vardera brodern skattepliktig realisationsvinst med 7 000 kr. Försäljningen av avstyckningen från Öjersbo 1:29 hänfördes till jordstyckningsrörelse.

Vid taxeringsrevisionen framkom bl a följande: Bröderna E hade under tidigare år gjort tre försäljningar från Öjersbo 1:29, varav en utgjorde överlåtelse till deras fader av ett utmarksområde enligt föreläggande från lantbruksnämnden. — Vägför-

valtningens ianspråktagande av vägrätt till del av Hjälmares 1:10 hade skett enligt ett förslag, som upprättats 1962. — Under 1965 hade av kvarvarande mark på Hjälmares 1:10 fyra tomter tagits i anspråk för bebyggelse med hus från Annebergs-Hus AB. Dessa nybildade fastigheter sades skola försäljas. De uppförda husen skulle tjäna som illustrationsobjekt för en planerad serietillverkning hos Annebergs-Hus AB av egnahemsvillor. Till Hjälmares 1:10, vars totala areal var ca fem hektar, hörde ett skogsskifte om tre hektar. — PN, där bröderna yrkade att bli taxerade enligt sina deklarationer, ansåg, att någon skattepliktig realisationsvinst icke uppkommit genom vägrättsupplåtelsen och försäljningen från Hjälmares 1:10.

Hos KR yrkade TI, att vardera brodern på grund av vägrättsupplåtelsen och försäljningen från Hjälmares 1:10 skulle påföras inkomst av jordstyckningsrörelse med 7 000 kr. I andra hand yrkade TI, att vardera brodern skulle beskattas för realisationsvinst med samma belopp.

KR biföll TI:s förstahandsyrkande och yttrade: Av handlingarna i målet får anses framgå att E och hans broder icke förvärvat jordbruksfastigheten Hjälmares 1:10 i avsikt att därå bedriva jordbruk. I målet är vidare upplyst att E och hans broder gemensamt drivit jordstyckningsrörelse å en annan dem tillhörig jordbruksfastighet i Tölö kommun. Vid sådant förhållande och med hänsyn till omständigheterna i övrigt får försäljningen och upplåtelsen av mark å Hjälmares 1:10 anses ingå som ett led i denna jordstyckningsrörelse.

Hos RR yrkade bröderna E, att PN:s beslut skulle fastställas. De uppgav, att syftet med förvärvet av Hjälmares 1:10 varit att anskaffa skog åt Annebergs-Hus AB:s sågverk. De uppgav, att de icke bedrivit någon jordstyckningsrörelse före 1964. — RR: ej ändring. (RR föredr. 16.11; dom 6.12.1972.)

Anm.: Av brödernas självdeklarationer åren 1966—1969 framgick, att bröderna under åren 1965—1968 sålt 5 tomter från Hjälmares 1:10, 38 tomter från Öjersbo 1:29 och 5 tomter från en tredje fastighet.

Beträffande litteratur, se Mutén: Inkomst eller kapitalvinst, sid 211 och 268, densamma i Kommunernas Tidskrift 1965, sid 481 och i Skattentytt 1965, sid 151 samt H Björne i Skattentytt 1965 sid 111 och 181. Beträffande rättsfall, se RÅ 1961 not 258, 1956 not 1140 (Skattentytt 1965, sid 121), 1960 not 427—432, samt 1967 not 1035.

Ökade levnadskostnader: arbete utom verksamhetsorten eller ej?

Besvär av O angående inkomsttaxering 1966. — O var bosatt i Bro i Upplands Bro kommun och arbetade i Stäket (bron vid Almare-Stäket). Avståndet mellan bostaden och arbetsplatsen var 12,5 km. Han uppbar kostnadsersättning från sin arbetsgivare, SENTAB, med 7 439 kr, vilket i kontrolluppgift uppgavs utgöra traktement för långtidsförrättning med 236 övernattningar (senare ändrat till 285). — I sin deklaration yrkade O avdrag för ökade levnadskostnader med 7 439 kr men intet avdrag för resekostnader. — TN medgav avdrag med 1 000 kr för kostnader för dagliga resor mellan bostad och arbetsplats, men vägrade avdrag för ökade levnadskostnader.

TN ogillade de besvär O anfört häröver, då arbetsplatsen fick anses utgöra för O

normal verksamhetsort och då han icke visat eller eljest kunde anses ha gjort troligt att han haft utgifter för fördyrade levnadskostnader eller för resor till högre belopp än TN medgivit i avdrag.

KR yttrade: O kan med hänsyn till vad i målet förekommit inte anses ha i sin tjänst verkställt resor utom den vanliga verksamhetsorten. Vid sådant förhållande är O inte berättigad till avdrag för ökade levnadskostnader. Det medgivna avdraget för resekostnader får anses skäligt.

Hos RR yrkade O avdrag enligt deklARATION. Han anförde att arbetsplatsen bestod av ett stort arbetsområde, och att han ofta var borta från hemmet 15 timmar per dygn. Närmaste matställe låg 6 km från arbetsplatsen. Ersättningen från arbetsgivaren avsåg att kompensera honom för utgifter för fördyrat kosthåll, resor i tjänsten på arbetsplatsen, resor mellan bostad och arbetsplats samt resor till och från matställe.

TI anförde att enligt kollektivavtalet skulle traktamente inte ha utgått. Det förhållande att traktamente ändå utbetalats kunde inte berättiga till ett schablonmässigt avdrag för ökade levnadskostnader, som ej motsvarades av några faktiska sådana.

RR nedsatte med bifall till O:s besvär taxeringarna med (7 439—1 000=) 6 439 kr och yttrade: Vid sitt arbete i Almare-Stäket får O anses ha vistats utom sin vanliga verksamhetsort och vara berättigad till avdrag för ökning i levnadskostnad. — O har av arbetsgivaren uppburet traktamente med 7 439 kr, som i kontrolluppgiften angivits avse långtidsförrättning med 236 övernattningar (senare ändrat till 285). Det uppburna traktamentet överstiger icke av RN för sådana förrättningar fastställt avdragsbelopp. Ökningen i levnadskostnad skall vid sådant förhållande anses ha uppgått till belopp motsvarande traktamentet. O är därför berättigad till avdrag för fördyrade levnadskostnader med yrkat belopp. Vid denna bedömning kan avdrag för resekostnader icke medgivas. (RR föredr. 18.10; dom 21.11.1972).

Anm.: Se RN 1967 nr 2:1. Bro ligger i Uppsala län och Stäket i Stockholms län. Enligt respektive länsanvisningar fr o m 1968 års taxering utgör Bro, Kungsängen en tätort och Stäket en tätort. O torde ha ansetts som anställd ”inom byggnads- och anläggningsbranscherna”.

Fast driftställe för royalty; bokföringsmässiga grunder

Besvär av direktören O angående eftertaxering för åren 1964—1967. — O hade i slutet av 1950-talet med hjälp av en broder konstruerat ett trepunktssäkerhetsbälte, varå han sökt och erhållit patent i Sverige och flera länder i Europa, framförallt i EG-länderna. Tillverkningen och försäljningen inom Sverige omhänderhades av ett av bröderna ägt bolag i Klippan. År 1959 bildade bröderna tillsammans med svensken E i textilbranschen — sedermera bosatt i Schweiz — ett bolag i Väst-Tyskland för tillverkning och försäljning inom EG-länderna. Kort därefter upplät dock bröderna O samt delägaren E tillverkningsrätten m m med ensamrätt inom EG, Schweiz och Storbritannien till ett nybildat schweiziskt bolag, S AG i Basel, utan veterlig intressegemenskap med bröderna (först år 1965 förvärvat av E). Detta bolag träffade omedelbart licensavtal med det västtyska bolaget. Senare bildade delägarna

även ett försäljningsbolag i Frankrike. Licensintäkterna på grund av nyssnämnda avtal redovisades till det schweiziska bolaget — dock ej fullt kontant betalade (bl a lån till och aktieteckning i det västtyska bolaget) — och gottskrevs hos detta bröderna O samt E med ungefär $\frac{1}{3}$ var, senare $\frac{1}{4}$ var. Detta speciella konto för envar av delägarna hade belastats bl a med bidrag till kostnader dels för reklam och marknadsföring hos det franska bolaget under år 1963 till belopp av c:a 190 000 kr dels ock för patentutveckling och teknisk rådgivning hos de schweiziska och västtyska bolagen, sammanlagt under år 1963 med 205 000 kr och under ettvar av övriga år med ungefär 60 000 kr. Den kontanta återstoden hade insatts på brödernas särskilda bankkonton i Schweiz. På talan av TI eftertaxerade PN, såvitt nu är i fråga, O för åren 1964—1967 för royaltyintäkterna hos S som inkomst av rörelse. Som skäl anfördes att dessa intäkter, som han uppburit eller räkenskapsmässigt tillgodoförts, skulle enligt dubbelbeskattningsavtal med Schweiz beskattas i det land, där inkomsttagaren hade sitt hemvist. Det fanns inte anledning antaga att licensfordringarna hos S var osäkra till någon del. Avdrag för kostnader för ifrågavarande intäkters förvärvande skulle i brist på närmare utredning tillgodoföras med skäligen 5 000 kr för inkomståret 1963 och med 15 000 kr för ettvar av övriga år.

Hos KR yrkade O i första hand att, då S utgjorde fast driftställe för bröderna i Schweiz och licensintäkterna sålunda härflutit från fast driftställe därstädes, desamma enl resp avtal med Schweiz skulle beskattas där och sålunda vara undantagna från beskattning här i riket. I andra hand yrkades att han måtte beskattas allenast för de belopp, som han kontant uppburit. I tredje hand yrkade han avdrag för samtliga de kostnader han fått vidkännas.

KR yttrade i huvudsak följande: Ifrågavarande O hos S gottskrivna belopp av de till detta bolag från det västtyska bolaget gjorda licensinbetalningarna får anses utgöra intäkter av royalty, härrörande från den av sistnämnda bolag i Hamburg bedrivna rörelsen. Vad i målet upplysts om S och dess underlicensavtal med det västtyska bolaget ävensom rörande O:s överenskommelse med S angående fördelningen av licensintäkterna kunde icke anses ge stöd för uppfattningen att S skulle ha utgjort sådant fast driftställe, som avsågs i resp. avtal. — Enär royalty var att anse som intäkt av rörelse, skulle inkomsten beräknas enligt bokföringsmässiga grunder. Beträffande kostnadsbidraget till det franska företaget borde detta — även om det varit ägnat att främja framdels ökade försäljningsintäkter — icke anses såsom en med förvärvet av licensintäkter direkt sammanhängande utgift utan såsom en kapitalutgift från O:s sida, ägnad att öka de inkomster, som följde av hans delägarskap i det franska företaget. Som sådant var det ej avdragsgillt i beskattningshänseende. Ej heller i övrigt hade skäl förebragts för högre omkostnadsavdrag. På grund härav lämnades O:s talan utan bifall.

Hos RR fullföljde O sin talan, dock att han nu förmenade att icke S utan delägaren E utgjort fast driftställe för honom och brodern i Schweiz. — RR: utan bifall (RR föredr. 5.12; dom 19.12.1972.)

Anm.: Med hänsyn till innehållet i de båda avtalen dels mellan bröderna och S dels mellan detta och det västtyska bolaget torde det sakna faktisk betydelse, om brö-

derna O haft fast driftställe i Schweiz, eftersom vid beräkningen enl dubbelbeskattningavtalet av resultatet för driftstället ingen del av royaltyintäkterna kunde anses ha härflutit från rörelsen vid detta driftställe. — Beträffande frågan om rätt beskattningsår och rätt redovisningsprincip torde man inte enbart på grund av det skattek tekniska kriteriet, att royalty hänföres under inkomstslaget rörelse, kunna anse bokföringsmässiga grunder tillämpliga. I detta fall berodde dock uppskovet med betalningen i huvudsak på kreditgivning till det egna företaget i Väst-Tyskland, vilket icke kunde anses utgöra tillräcklig grund för antagande att ifrågavarande intäkter inte varit tillgängliga för lyftning.

Fråga om besvär rätt för delägare i dödsbo som förvaltas av boutredningsman

Besvär av H S angående inkomsttaxering 1969 av dödsboet efter J S. — J S, som var amerikansk medborgare men under senare år bosatt i Sverige, avled den 24.2.1972. Genom dom 29.3.1972 hade KR lämnat hans talan om nedsättning av taxeringen utan bifall.

H S, en av dödsbodelägarna, överklagade domen i en den 29 maj till RR inkommen skrift. — RR yttrade: I målet är upplyst, att J S avlidit den 24 februari 1972 samt att Skövde tingsrätt den 2 maj 1972 på ansökan av delägarna i dödsboet efter honom förordnat att boet skall avträdas till förvaltning av boutredningsman och utsett Skaraborgsbanken till boutredningsman. — Enär H S således icke varit behörig att företräda dödsboet efter J S, upptager RR icke hans talan till prövning. (RR föredr. 24.10; beslut 21.11.1972.)

Fråga om makes utkvittering med stöd av postfullmakt av PN-beslut beträffande andre maken inneburit delgivning enligt 19 § delgivningslagen med sistnämnde make, som då vistats utomlands?

Besvär av G angående fastighetstaxering 1970. — G, som enligt mottagningsbevis fått del av fastighetsprövningsnämndens beslut 16.2.1971, inkom med besvär hos KR 20.4.1971. Sedan TI gjort desertionsinvändning anförde G: Han befann sig utomlands under tiden 17.1—24.2.1971. Delgivningsförsändelsen utkvitterades i hans namn av hustrun, som hade hans uppdrag att under hans bortovaro utlösa till honom rekommenderade försändelser. Eftersom han fått del av beslutet först vid hemkomsten 24.2.1971 borde besvären upptas till prövning såsom rättidiga. — KR upptog inte besvären till prövning.

Hos RR fullföljde G sin talan. — RR yttrade: Fastighetsprövningsnämndens beslut har, inneslutet i en till G ställd rekommenderad försändelse med mottagningsbevis kvitterats ut från posten 16.2.1971. Med hänsyn till att liggetiden för rekommenderade försändelser uppgick till 30 dagar måste försändelsen ha avsänts från nämndens kansli efter 1.1.1971 och således efter det delgivningslagen trätt i kraft och 92 § TF fått ny lydelse, enligt vilken paragraf, jämförd med 161 § samma förordning, underrättelse om nämndens beslut skall delgivas fastighetens ägare. Av handlingarna i målet framgår att G, som under tiden 17.1—24.2.1971 befann sig utomlands, givit sin hustru i uppdrag att under hans bortovaro lösa ut rekommende-

rade postförsändelser till honom, att hon 16.2. kvitterat ut försändelsen och med hans namn undertecknat mottagningsbeviset samt att G då och till sin återkomst till Sverige befann sig i Sydamerika. Det av hustrun undertecknade mottagningsbeviset kan med hänsyn till upplysta omständigheter icke anses utgöra bevis om att delgivning med G på sätt stadgas i 19 § delgivningslagen skett tidigare än han själv uppgivit, nämligen 24.2.1971. Besvärerna, som kom in till KR 20.4.1971, har således anförts inom föreskriven tid. — RR undanröjer därför KR:s beslut och återförvisar målet till KR i Stockholm för ny behandling. (RR föredr. 16.11; beslut 12.12.1972.)

En ledamot av RR var skiljaktig: G har uppgivit att delgivningsförsändelsen utkvitterats i hans namn av hans hustru, som hade hans uppdrag att under hans bortovaro på detta sätt utlösa rekommenderade försändelser till honom. Vid sådant förhållande måste G anses ha erhållit del av fastighetsprövningsnämndens beslut den dag hustrun utkvitterade försändelsen, vilket skedde 16.2.1971. Besvärerna, som kom in till KR 20.4.1971, har således anförts för sent. Jag fastställer därför KR:s beslut.

Anm.: Se Svensk Skattetidning 1957 s 169 ff (K G A Sandström), Skattenytt 1963 s 97 (Walberg), Skatteprocess av Lagergren-Wennergren s 58 f, Rättvisa vid taxering av Lagergren s 310 f, Förvaltningsprocess av Wennergren s 121 samt SOU 1964: 27 s 236. Se vidare RÅ 1947 not 799, 1954 ref 50, 1957 not 139, 1963 not 1718, 1966 ref 19 och 1969 not 1028. — Det här återgivna fallet torde komma att redovisas under RÅ 1972 ref. 62. Emellertid har RR i ett den 26.7.1973 avgjort mål (föredr. 10.4. 1973) — som ej gällde skatter — i plenum med 11 röster mot 10 fastställt att utkvittering (även i detta fall genom hustrun) av delgivningsförsändelse med stöd av postfullmakt skulle anses innebära att vederbörlig delgivning skett med försändelsens adressat enligt 19 § delgivningslagen.

TN-beslut efter den 30 juni — laga verkan?

Besvär av H angående inkomsttaxering 1965. — TN taxerade H till statlig inkomstskatt och kommunal inkomstskatt. TN fattade sitt beslut om H:s taxering vid sammanträde som påbörjats 22.6 och ajournerats till 7.7.1965. — Hos KR yrkade H undanröjande av taxeringarna enär TN:s beslut var att anse som en nullitet.

KR yttrade: Enär den omständigheten att TN:s ifrågavarande beslut enligt vad i målet blivit upplyst fattats först den 7.7.1965 och således först efter den i 71 § TF angivna tiden för arbetets avslutande i TN ej kan föranleda att beslutet icke skall anses i laga ordning tillkommet, lämnar KR H:s talan i denna del utan bifall. — RR: ej ändring. (RR dom 23.10.1972.)

Ett regeringsråd var skiljaktig och anförde: I 71 § TF föreskrives att TN:s arbete beträffande visst års taxering skall vara avslutat före utgången av juni månad under taxeringsåret. Innebörden av stadgandet är att TN efter nämnda tidpunkt icke äger att åsätta skattskyldig taxering. Då sålunda TN den 7.7.1965 saknat behörighet att åsätta H taxering för taxeringsåret 1965, har dess då i sådant hänseende vidtagna åtgärd icke laga verkan.

Förutsättningar för eftertaxering då redan TN sköntaxerat?

Besvär av TI angående fabrikören K:s eftertaxering för år 1963. — I 1963 års

deklaration hade K uppgivit inkomst av rörelse till 11 111 kr. — TN uppskattade inkomsten efter skön till ett 5 000 kr högre belopp, enär enligt en av nämnden upprättad beräkning av kontantöverskott till täckande av levnadskostnader skulle återstå ett belopp om endast 1 649 kr.

Hos PN yrkade TI att K skulle eftertaxeras för inkomst av rörelse med 15 000 kr och för taxering till allmän varuskatt med 140 000 kr. TI åberopade en vid taxeringsrevision den 25.11.1968 dagtecknad promemoria. Vid revisionen hade framkommit att varuinköp till avsevärda belopp icke bokförts. En betydande krympning av rörelsens omsättning syntes ha skett. — PN biföll TI:s yrkande.

KR undanröjde eftertaxeringarna och yttrade: Av handlingarna i målet framgår väl att räkenskapsunderlaget för K:s självdeklaration varit bristfälligt. Genom utredningen har emellertid icke tillförlitligen ådagalagts, att hans inkomst av rörelse och till allmän varuskatt skattepliktiga omsättning under beskattningsåret överstigit vad som beräknats vid den ordinarie taxeringen.

RR fastställde dock PN:s beslut om eftertaxering med följande motivering: Genom taxeringsrevision har blivit utrett att K:s rörelse haft betydligt större omfattning än som framgår av de till hans självdeklaration fogade bilagorna. Oaktat TN, på grund av att beräknat kontantöverskott ansetts otillräckligt för K:s levnadskostnader, skönmässigt uppskattat rörelseinkomsten till ett 5 000 kr högre belopp än K uppgivit, måste de av honom i deklarationen lämnade oriktiga uppgifterna anses ha föranlett att taxeringar åsatts honom till avsevärt för lågt belopp. Förutsättningar för eftertaxering föreligger alltså. Skäl till antagande att de av PN åsatta eftertaxeringarna är höga föreligger inte. (RR föredr 12.9, dom 9.10.1972.)

Anm.: Se RÅ 1969 not 1088 (Skattenytt 1969 s 659).

Förutsättningar för extraordinär besvärsmått då gäldränteavdrag bortglömts i deklarationen?

Besvär av S angående inkomsttaxering år 1968. — S:s inkomsttaxering år 1968 hade prövats i ordinär väg beträffande underskott på jordbruk och avgjorts av KR genom utslag den 20.4.1970. I besvär i särskild ordning, inkomna till RR den 20.10.1970, yrkade S. att få avdrag för ett gäldräntebelopp av 4 251 kr, som av förbiseende utelämnats i deklarationen. Han anförde bl. a. I deklarationen hade i kapitalbilagan upptagits in-teckningsskulder till ett belopp av 58 217 kr. Någon räntekostnad som rimligen borde svara mot detta skuldbelopp hade däremot inte upptagits. Vid en med normal noggrannhet genomförd granskning borde taxeringsmyndigheterna ha uppmärksammat denna brist.

RR yttrade: S har som grund för sitt yrkande åberopat, att taxeringsmyndigheterna vid en med normal noggrannhet genomförd granskning av deklarationen bort uppmärksamma att han icke där upptagit någon mot ett uppgivet skuldbelopp svarande räntekostnad samt vidtaga åtgärder för att få klarhet hur det förhöll sig härmed. — Enär vad S anförts icke kan föranleda att hans taxering skall anses ha blivit oriktig på grund av sådant uppenbart förbiseende, som avses i 100 § första stycket 5) TF, och S ej heller enligt andra bestämmelser äger rätt att anföra besvär i sär-

skild ordning, upptager RR icke besvären till prövning. (RR föredr 12.9, beslut 9.10.1972.)

Anm.: Se Lagergren—Wennergren, Skatteprocessen 1962 s 84 samt RÅ 1961 not 1557.

Extraordinär besvärsmätt enligt 167 § 1 mom 1 st p 6 TF beträffande allmän fastighetstaxering

Besvär av B angående allmän fastighetstaxering 1965. — RR yttrade: Sådana omständigheter får anses föreligga som bort föranleda väsentligt annan taxering av ifrågavarande fastighet. B har av fastighetstaxeringsnämnden erhållit under rättelse om att nämnden preliminärt åsatt fastigheten ett taxeringsvärde av 24 000 kr utgörande allenast markvärde. Däremot har nämnden icke, såvitt visats, under rättat B om sitt slutliga taxeringsbeslut, innebärande att byggnaden åsatts ett värde av 250 000 kr. Med hänsyn härtill föreligger särskilda skäl för prövning av besvären. — Under angivna förhållanden äger B enligt 167 § 1 mom 1 st p 6) TF, enligt den lydelse nämnda lagrum erhållit genom lagen 17.12.1969 (nr 709) om ändring i TF, föra talan mot taxeringen i särskild ordning. (RR föredr 19.6, dom 13.7.1972.)

Fråga om arbetstagares besvärsmätt när arbetsgivares ansvar för preliminärskatt nedsatts

Besvär av E angående arbetsgivares ansvar för skatt. — E var anställd hos L under år 1968 såsom hembiträde mot kontant lön, vissa naturaförmåner och ”fri skatt”. L betalade preliminär skatt för E med 936 kr. E:s slutliga skatt på grund av 1969 års taxering blev 1 338 kr. Hennes kvarstående skatt blev 402 kr. — Lokala skattemyndigheten beräknade E:s preliminära skatt till 1 696 kr och fastställde att L var skyldig att betala (1 696—936 =) 760 kr samt rest- och tilläggsavgifter. — L yrkade hos länsstyrelsen att betalningsansvaret skulle nedsättas till 402 kr, motsvarande E:s kvarstående skatt. — Länsstyrelsen biföll L:s yrkande.

Hos kammarrätten yrkade E att lokala skattemyndighetens beslut skulle fastställas. — KR: ej ändring.

E gick vidare till RR och anförde bl. a.: Det kunde inte vara riktigt att arbetsgivaren drog fördel av t. ex. E:s personliga förhållande såsom dubbelt ortsavdrag eller avdragsrätt för försäkringar eller för periodiska understöd. RR yttade: Frågan om E:s rätt enligt anställningsavtalet med L kan icke prövas i förevarande ordning. Enär länsstyrelsens beslut ej avser E och hon därför icke ägt föra talan mot beslutet, lämnar RR, med upphävande av KR:s utslag, besvären utan prövning. (RR föredr 19.7, beslut 21.7.1972.)

Anm.: Se även RÅ 1962 ref 29 (Skattenytt 1963 s 36.)

Befrielse från ränta på kvarstående skatt?

A. Besvär av driftschefen C angående ränta på kvarstående skatt. — C hade på

grund av 1967 års taxering påförts slutlig skatt med 89 288 kr, varifrån avräknades erlagd preliminär A-skatt med 78 600 kr. I den slutliga skatten ingick arbetsgivaravgift med 309 kr. På den kvarstående skatten 10 688 kr debiterades ränta med 837 kr.

Hos länsstyrelsen (LS) anhöll C om befrielse från skyldighet att erlægga räntan. Han framhöll, att vederbörande TN hade höjt värdet av förmån att för privat bruk nyttja en hans arbetsgivare tillhörig personbil från i deklarationen upptagna 2 000 kr till 4 200 kr och att han erhållit meddelande därom för sent för att kunna göra erforderlig fyllnadsinbetalning.

LS yttrade: Omständigheterna får anses ha varit sådana att C bort förstå att vederbörande TN skulle komma att frånga deklarationen. Vid sådant förhållande och då han icke i övrigt åberopat skäl som jämlikt 85 § 2 mom första stycket uppbördsförordningen jämte anvisningar utgör grund för befrielse, helt eller delvis från skyldighet att erlægga den debiterade räntan, lämnar LS ansökningen utan bifall.

KR och RR: ej ändring. (RR dom 8.6.1972.)

B. Besvär av AB J W:s Mekaniska Verkstad angående ränta på kvarstående skatt. — Bolaget hade på grund av 1967 års taxering påförts slutlig skatt med 21 229 kr, varifrån avräknats erlagd preliminär B-skatt med 11 727 kr. På den kvarstående skatten 9 502 kr, debiterades ränta med 765 kr. — Hos LS anhöll bolaget om befrielse från skyldighet att erlægga räntan. Bolaget framhöll, att vid taxeringen nämnda år bolaget icke medgivits ett i deklarationen med 16 000 kr tillgodofört avdrag för avsättning till investeringsfond för konjunkturutjämning.

LS lämnade yrkandet utan bifall, när det icke visats, att den kvarstående skatten berott av förhållande varöver bolaget icke skäligen kunnat råda. — KR och RR: ej ändring. (RR dom 8.6.1972.)

C. Besvär av fabrikören B angående ränta på kvarstående skatt. — Hos LS anhöll B om befrielse från skyldighet att erlægga ränta med 216 kr å kvarstående skatt, 3 452 kr, som påförts honom på grund av 1968 års taxering. Som skäl för framställningen anförde B: Vid sin beräkning av hur stor den slutliga skatten skulle bli utgick B från att sjukförsäkringsavgift skulle debiteras honom med 485 kr i likhet med vad som skedde vid 1967 års taxering. På grundval av denna beräkning gjorde han i april 1968 en fyllnadsinbetalning på 1 100 kr. Emellertid debiterades sjukförsäkringsavgift med 1 044 kr. Till följd därav blev den kvarstående skatten så stor, att ränta utgick. — LS lämnade framställningen utan bifall, när den kvarstående skatten berodde av förhållanden, varöver B skäligen kunnat råda. — KR och RR: ej ändring. (RR dom 8.6.1972.)

Befrielse från restavgift

A. Besvär av Öster-Rekarne Häradssällmanning angående restavgift. — Hos LS sökte häradssällmanningen befrielse från skyldighet att erlægga restavgift om 1 438

kr för ett skattebelopp av 35 952 kr, som skulle ha inbetalts under uppbördsterminen i juli 1968 men som inbetalts först den 25 i samma månad. Till stöd för ansöknings anförde allmanningen följande: Allmanningen hade i god tid till postgirokontoret insänt ett gireringskort på skattebeloppet 35 952 kr. Allmanningen hade därvid räknat med att en inbetalning om 15 000 kr från en affärsförbindelse dessförinnan skulle ha inbetalts till allmanningens postgirokonton. Genom misstag hade detta belopp emellertid sänts direkt till allmanningen. På grund därav hade den 18 juli på allmanningens postgirokonton icke, såsom allmanningen antagit, funnits innestående så stort belopp att skatten kunnat betalas från postgirokontot. När misstaget uppmärksammats, hade allmanningen till postgirokontoret inbetalt nämnda 15 000 kr, som bokförts den 25 juli 1968.

LS yttrade: Enär förseningen får anses bero på oaktsamhet, som må betraktas som endast ringa, och anledning saknas att antaga, att inbetalningen uppsåtligt fördröjts, samt allmanningen, såvitt känt är, icke tidigare låtit försening komma sig till last, finner LS skäligt att — med stöd av de av riksräkenskapsverket den 24 januari 1955 meddelade särskilda föreskrifterna om befrielse från erläggande av restavgift — i så måtto bifalla framställningen, att befrielsen medgives från skyldighet att erlægga 1 078 kr av restavgiften å 1 438 kr, varigenom restavgiften begränsas till 360 kr, motsvarande i avrundat krontal en procent av skattebeloppet.

Hos KR yrkade allmanningen befrielse även från skyldighet att erlægga återstående 360 kr av restavgiften. — KR yttrade: Enär vad allmanningen anført såsom anledning till den försenade inbetalningen av ifrågavarande skattebelopp icke kan anses utgöra sådan omständighet som kan föranleda till befrielse från skyldighet att erlægga återstående del av restavgiften, lämnar KR besvären utan bifall. — RR: ej ändring. (RR dom 8.6.1972.)

B. Besvär av ombudsman Ö angående restavgift. — Hos LS anhöll Ö om befrielse från skyldighet att erlægga restavgifter på sammanlagt 20 kr, föranledda av att Ö debiterad kvarstående skatt enligt debetsedel år 1967 icke erlagts inom föreskrivna tiden. Ö bestred ej det påförda skattebeloppet, vilket debiterats med ledning av avlämnad deklARATION. Han anförde emellertid att han på deklARATIONEN angivit sin aktuella adress och att han trots detta icke erhållit debetsedel eller betalningsanmäning så att betalning kunnat ske i rätt tid.

LS yttrade: Av 37 § uppbördsförordningen framgår att skattskyldig som icke i vederbörlig ordning erhållit bl a debetsedel å slutlig skatt, inom tio dagar efter det debetsedel senast skall utfärdas — den 15 december under taxeringsåret — bör anmäla detta förhållande till den lokala skattemyndigheten. — LS anser sådana omständigheter icke föreligga, som motiverar befrielse från restavgift jämligt 58 § uppbördsförordningen, och lämnar därför ansöknings utan bifall. KR och RR: ej ändring. (RR dom 8.6.1972.)